КОМИТЕТ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ПО ОХРАНЕ ОБЪЕКТОВ
КУЛЬТУРНОГО НАСЛЕДИЯ

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДӘНИ
МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫН
САКЛАУ КОМИТЕТЫ

ПРИКАЗ **БОЕРЫК**

06.02.2025 № 51-П

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча эзләп табылган «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел мәдәни мирас объектын, Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертү, мәдәни мирас объектының сак предметын билгеләү, чикләрен раслау турында

2002 нче елның 25 нче июнендә гамәлгә кергән 73-ФЗ номерлы «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләр) турында»гы Федераль законы, 2005 нче елның 1 нче апрелендә гамәлгә кергән 60-ТРЗ номерлы «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында»гы Татарстан Республикасы Законы, дәүләт тарихи-мәдәни экспертизасының 2024 елның 18 нче декабренә караган уңай бәяләмәсенә нигезләнеп боерам:

1. Әлеге боерыкка караган 1 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча эзләп табылган «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел мәдәни мирас объектын һәм аның составындагы башка объектларны, Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты сыйфатында, Россия

Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) бердәм дәүләт реестрына кертергә.

2. Әлеге боерыкка караган 2 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен расларга.

3. Әлеге боерыкка караган 3 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

4. Әлеге боерыкка караган 4 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче йорт адресы буенча урнашкан «Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

5. Әлеге боерыкка караган 5 нче кушымта нигезендә, Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кирилл-Белозерский чиркәве чаң манарасы», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметын расларга.

6. Мәдәни мирас объектларын һәм шәһәр төзелеше эшчәнлеген исәпкә алу бүлегенә, күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләрне, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәэмин итәргә.

7. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Рәис И.Н. Гущин

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2025 елның
6 нчы февралендәге 51-П
номерлы боерыгына
караган 1 нче кушымта

Региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объектлары буларак Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелә торган ачыкланган мәдәни мирас объектлары

№ п/п	Исеме, төзелү даталары, төп үзгәрешләр (үзгәртеп корулар), авторы, объектның төре	Мәдәни мирас объекты урнашкан урын
1.	«Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел (объект төре – ансамбль)	Республика Татарстан, Высокогорский муниципальный район, с. Каймары, ул. Цветочная, д. 68, д. 68а
2.	«Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел (объект төре – һәйкәл)	Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче
3.	«Кирилл-Белозерский чиркәве чаң манарасы», 1723 ел (объект төре – һәйкәл)	Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче А йорт

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2025 елның
6 нчы февралендәге 51-П
номерлы боерыгына
караган 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты **территориясе чикләре**

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең картасы (схемасы)

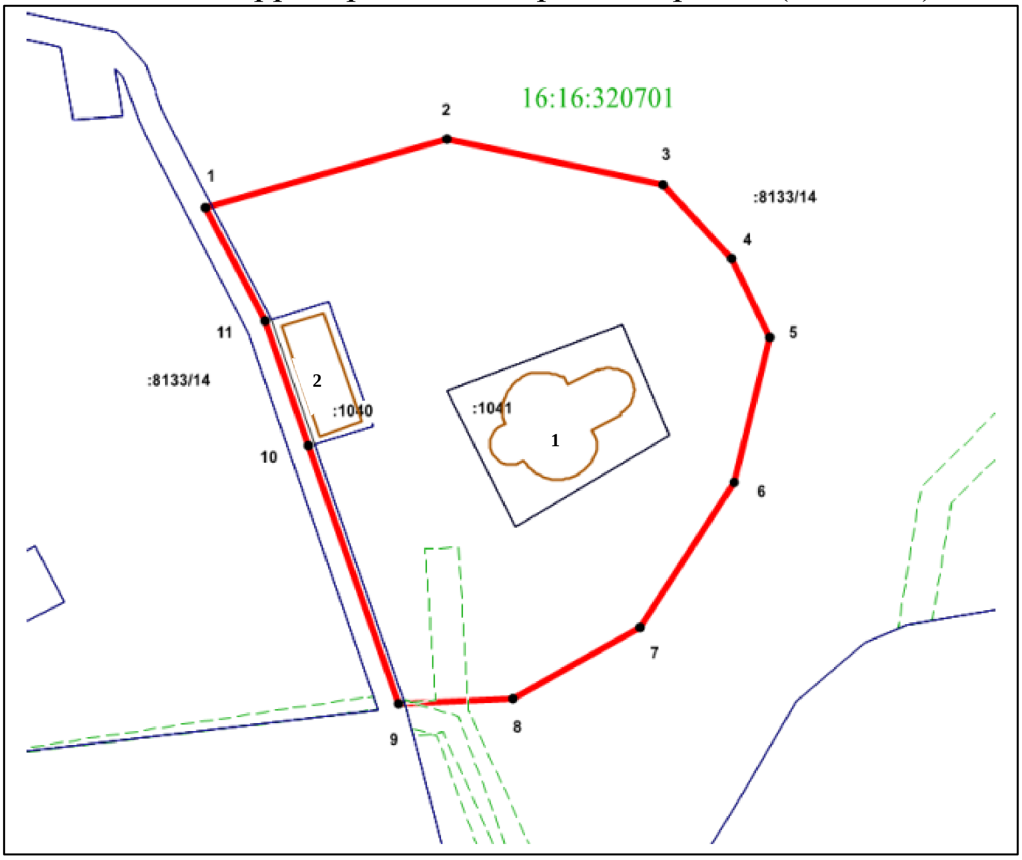

Масштабы 1:1000

Шартлы билгеләр:

	- мәдәни мирас объекты территориясе чиге
1	- мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең борылыш нокталары
	региональ әһәмияттәге мәдәни мирас объекты 1. "Кирилл-Белозерский чиркәве", 1723 ел 2. «Кирилл-Белозерский чиркәвенең чаң манарасы", 1723 ел.
	- БДКМР белешмәләре буенча җир кишәрлекләре чикләре
16:16:320701	- кадастр кварталының номеры
16:16:320701:1040 16:16:320701:1041	- җир кишәрлекләренең кадастр номерлары

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең

текст тасвирламасы

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләре түбәндәге урыннардан уза:

Чикнең узуы		Чикнең узу урынының тасвирламасы
ноктадан	ноктага кадәр	
1	7	1 нче ноктадан төньяк-көнчыгыш, көнчыгыш һәм көньяк-көнчыгыш юнәлешләрдә, урман массивы буйлап 7 нче ноктага кадәр;
7	9	7 нче ноктадан урман массивына таба көньяк-көнбатыш юнәлештә көтүлек буйлап, 9 нчы ноктага кадәр;
9	10	9 нчы ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә кыр юлына параллель рәвештә, 16:16:320701:1040 җир кишәрлегенә кадәр, 16:16:000000:8133 биләмәсе чикләреннән 1 м ераклыктагы 10 нчы ноктага кадәр;
10	11	10 нчы ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә 16:16:320701:1040 җир кишәрлегенә параллель рәвештә кишәрлек чикләреннән 1 м ераклыктагы 11 нче ноктага кадәр;
11	1	11 нче ноктадан төньяк-көнбатыш юнәлештә, 16:16:000000:8133 җир биләмәсенә параллель рәвештә, биләмә чикләреннән 1 м ераклыктагы 1 нче ноктага кадәр.

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объекты территориясе чикләренең

характерлы нокталар таблицасы

№ точки	Җирле координаталар системасында характерлы нокталарның координаталары (ҖКС-16)	
	X	Y
1	496320.45	1309542.67
2	496331.00	1309579.44
3	496324.03	1309612.37
4	496312.80	1309622.83
5	496300.79	1309628.64
6	496278.71	1309623.22
7	496256.63	1309608.88
8	496245.78	1309589.51
9	496245.06	1309571.99
10	496284.32	1309558.29
11	496303.28	1309551.70
1	496320.45	1309542.67

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2025 елның
6 нчы февралендәге 51-П
номерлы боерыгына
караган 3 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының

сак предметы*

1. Шәһәр төзелеше характеристикалары: Каймар авылы структурасында (авылның төньяк читендә) ансамбльнең урнашу урыны һәм шәһәр төзелеше роле.
2. Ансамбльнең булган объектлар-чиркәү һәм манара тарафыннан формалаштырылган күләм-киңлек композициясе.
3. Корылмаларның визуаль үзара бәйләнеше: чиркәү һәм манара.

* Сак предметы комплекслы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кыңгырау манаралы Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№	Сак предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Шәһәр төзелеше характеристикалары: Каймар авылы структурасында (авылның төньяк читендә) ансамбльнең урнашу урыны һәм шәһәр төзелеше роле.	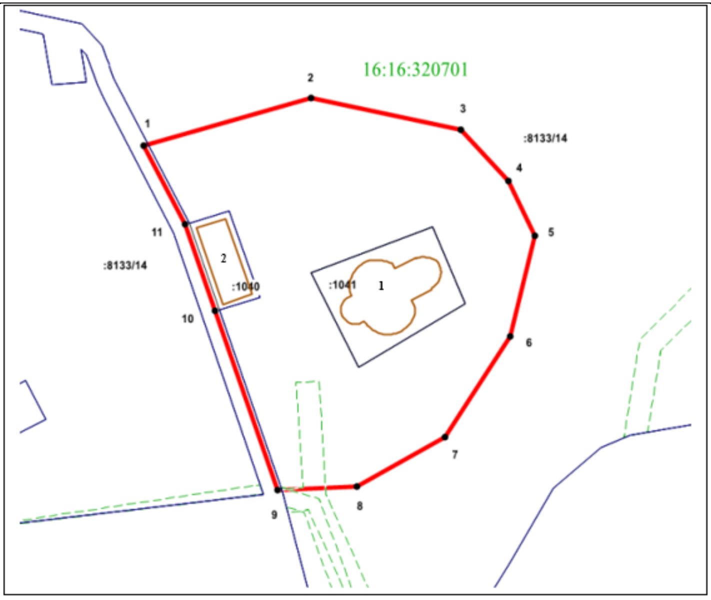 Шартлы билгеләр: - мәдәни мирас объекты 1. "Кирилл-Белозерский чиркәве", 1723 ел 2. «Кирилл-Белозерский чиркәвенең чаң манарасы", 1723 ел. 1 нче рәсем. Объектның урнашуы
2.	Ансамбльнең булган объектлар-чиркәү һәм манара тарафыннан формалаштырылган күләм-киңлек композициясе.	 2 нче рәсем. Гомуми күренеш
3.	Корылмаларның визуаль үзара бәйләнеше: чиркәү һәм манара	 3 нче рәсем. Гомуми күренеш

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2025 елның
6 нчы февралендәге 51-П
номерлы боерыгына
караган 4 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче йорт адресы буенча урнашкан «Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының
сак предметы*

1. Шәһәр төзелеше характеристикалары: объектның авыл тирәсендәге табигый һәм мәдәни ландшафт структурасында, авылның төньяк читендә урнашуы (биек доминантта).

2. Күләм-киңлек композициясе: дүртпочмаклы сигезпочмак тибындагы бер яруслы гыйбадәтханә, планында катлаулы кәкре сызык формасында, гыйбадәтханәнең көнчыгыш өлешендә өч яфраклы зәгыйфь формадагы апсида, көньяк һәм Төньяк якларында ярымтүгәрәк приделлар һәм аш бүлмәсе, көнбатыш ягында болдырның ярымтүгәрәк формасы.

3. Түбә (башлар, төгәлләүләр): аш бүлмәсен, приделларны һәм апсидаларны, кәкре сызык формасындагы түбәләрне түбә тимереннән «шашка» га ябу, тимер юнәлеш бирүче һәм бәйләнешләрдән коелган каркас рәвешендәге түбә конструкциясе; храмны металдан «шашка» га сигез кырлы гөмбәз рәвешендәге төгәлләү, агач түгәрәкләр системасыннан гөмбәз конструкциясе. Храмны күләмле формадагы алтыннан ясалган тәре рәвешендә тәмамлау, ул кисеп ясалган декоратив рәсемле металл табактан эшләнгән, эченә металл тәре куелган. Кирпеч барабанда катлаулы барокко формасындагы башлык. Пилястралар һәм профильле кирпеч рамкалы декоратив рамкалар белән бизәлгән сигез кырлы кирпеч барабанда көньяк һәм Төньяк фасадларның ике ясалма башы, декоратив кәрнизләр, билбаулар, профильле кирпечтән цокольләр; катлаулы формадагы башы металдан, кирпеч гөмбәз формасында эшләнгән аскы юбка, башының өске өлеше металдан, ул түгәрәкләрдән агач каркаста эшләнгән.

4. Фасадларның архитектур-сәнгати бизәлеше: пилястралар, почмак калаклары, беренче яруста һәм сигезледә ак таштан сырлап ясалган капительләр рәвешендәге пилястрларны төгәлләү; пилястрларны, кәрнизләрне, цокольләрне, профильле кирпеч элементлардан поясларны бизәү; дүртле, Сигезле кәрнизләрне һәм профильле төгәлләнгән кирпечтән ярымбалясин рәвешендәге түбә башлыгын бизәү; беренче ярустагы тәрәзә уемының дүрт почмагында урнашкан профильле квадратлар рәвешендә декоратив элементлар белән профильле кирпечләрдән рам рәвешендәге йөзлекләрне бизәү; көньяк һәм Төньяк фасадларның беренче дәрәҗәдәге ишек һәм тәрәзә уемнарының йөзлекләрен профильле кирпечтән эшләнгән өчпочмаклы сандриклы пилястрлар рәвешендә бизәү; беренче кат дәрәҗәсендәге тәрәзәләрнең җәяле,

туры перемычкалы формалары; төньяк һәм Көньяк фасадларның барабан дәрәҗәсендәге профильле кирпеч йөзлеге рәвешендәге рамкалы сигез почмаклы тәрәзәләре; чүкеп ясалган ишек төп керү урыны (Көнбатыш фасад); сырлап ясалган ак капительле Төньяк фасадның ишек йөзлеге; фасадларның колористик чишелеше.

5. Интерьерларны декоратив бизәү: лепнина, декоратив тартмалар, кәрнизләр; тәрәзә һәм ишек уемнарын рамлаштыру; храм белән аш бүлмәсе арасында аркалы төгәлләүләр; канельле пилястралар белән фланкалаштырылган уемнар; храм гөмбәзенең профильле тартмалардан ясалган сигез кырлы розеткасы, почмакларында керубимнәр сурәтләнгән; чиркәү идәннәре метлах плиткасыннан сигез кырлы һәм квадрат формада (фрагментар рәвештә сакланган); монументаль сәнгать элементлары һәм декоратив рәсем сәнгате (рәсем сәнгате техникасы, нигез штукатур катлам рәвешендә); гыйбадәтханә гөмбәзе астындагы паникадило астындагы асылма, сигез кырлы розеткага өч расчалка белән беркетелгән, чүкеп ясалган, алтынланган дүрт яфраклы челтәрле элементлар белән бизәлгән, күп ярусы урнашуы булган; биш ярусы иконостасның нигезе (сөяге) һәм башындагы агач тәре фрагментлары.

6. Капиталь диварлар һәм конструктив элементлар: кирпеч диварлар һәм бутлы фундаментлар; кирпеч гөмбәз һәм гөмбәз рәвешендәге япмалар конструкциясе.

* Сак предметы комплекслы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче йорт адресы буенча урнашкан «Кирилл-Белозерский чиркәве», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№	Сак предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Шәһәр төзелеше характеристикалары: объектның авыл тирәсендәге табигый һәм мәдәни ландшафт структурасында, авылның төньяк читендә урнашуы (биек доминантта).	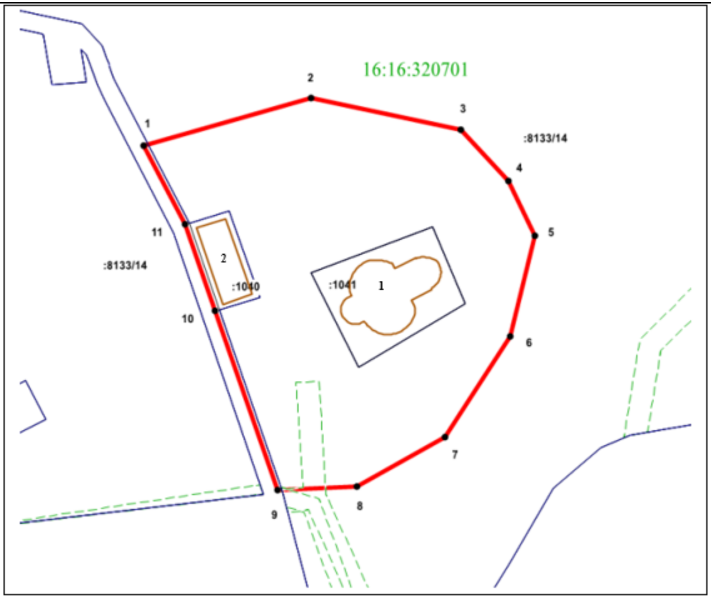 Шартлы билгеләр: - мәдәни мирас объекты 1. "Кирилл-Белозерский чиркәве", 1723 ел 2. «Кирилл-Белозерский чиркәвенең чаң манарасы", 1723 ел. 1 нче рәсем. Объектның урнашуы

2.	Күләм-киңлек композициясе: дүртпочмаклы сигезпочмак тибындагы бер яруслы гыйбадәтханә, планында катлаулы кәкре сызык формасында, гыйбадәтханәнең көнчыгыш өлешендә өч яфраклы зәгыйфь формадагы апсида, көньяк һәм Төньяк якларында ярымтүгәрәк приделлар һәм аш бүлмәсе, көнбатыш ягында болдырның ярымтүгәрәк формасы.	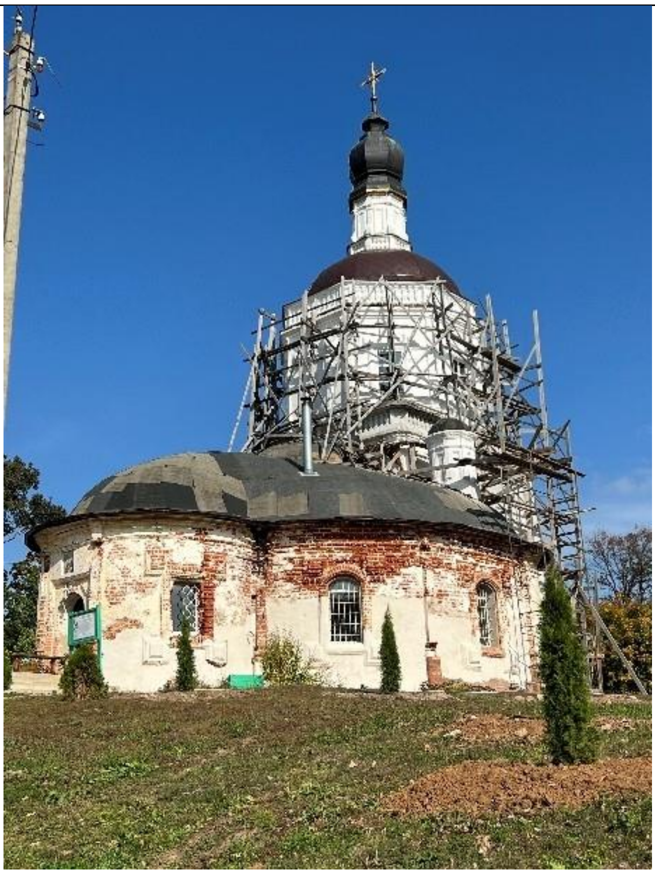 2 нче рәсем. Гомуми күренеш
3.	Түбә (башлар, тәгәлләүләр): аш бүлмәсен, приделларны һәм апсидаларны, кәкре сызык формасындагы түбәләрне түбә тимереннән «шашка» га ябу, тимер юнәлеш бирүче һәм бәйләнешләрдән коелган каркас рәвешендәге түбә конструкциясе; храмны металдан «шашка» га сигез кырлы гөмбәз рәвешендәге тәгәлләү, агач түгәрәкләр системасыннан гөмбәз конструкциясе. Храмны күләмле формадагы алтыннан ясалган тәре рәвешендә тәмамлау, ул кисеп ясалган декоратив рәсемле металл табактан эшләнгән, эченә металл тәре куелган. Кирпеч барабанда катлаулы барокко формасындагы башлык. Пилястралар һәм профильле кирпеч рамкалы декоратив рамкалар белән бизәлгән сигез кырлы кирпеч барабанда көньяк һәм Төньяк фасадларның ике ясалма башы, декоратив кәрнизләр, билбаулар, профильле кирпечтән цокольләр; катлаулы формадагы башы металдан, кирпеч гөмбәз формасында	 3 нче рәсем. Түбә 4 нче рәсем. Зур күләмле алтыннан ясалган тәре

4.	эшләнгән аскы юбка, башының өске өлеше металдан, ул түгәрәкләрдән агач каркаста эшләнгән.	 5 нче рәсем. Башлык 6 нчы рәсем. Көньяк һәм төньяк фасадларның ике чик башлыклары
4.	Фасадларның архитектур-сәнгати бизәлеше: пилястралар, почмак калаклары, беренче яруста һәм сигезледә ак таштан сырлап ясалган капительләр рәвешендәге пилястрларны төгәлләү; пилястрларны, кәрнизләрне, цокольләрне, профильле кирпеч элементлардан поясларны бизәү; дүртле, Сигезле кәрнизләрне һәм профильле төгәлләнгән кирпечтән ярымбалясин рәвешендәге түбә башлыгын бизәү; беренче ярустагы тәрәзә уемының дүрт почмагында урнашкан профильле квадратлар рәвешендә декоратив элементлар белән профильле кирпечләрдән рам рәвешендәге йөзлекләрне бизәү; көньяк һәм Төньяк фасадларның беренче дәрәҗәдәге ишек һәм тәрәзә уемнарының йөзлекләрен профильле кирпечтән эшләнгән	 Рис.7. Пилястралар, почмак калаклары

	өчпочмаклы сандриклы пилястрлар рәвешендә бизәү; беренче кат дәрәҗәсендәге тәрәзәләрнең җәяле, туры перемычкалы формалары; төньяк һәм Көньяк фасадларның барабан дәрәҗәсендәге профильле кирпеч йөзлеге рәвешендәге рамкалы сигез почмаклы тәрәзәләре; чүкеп ясалган ишек төп керү урыны (Көнбатыш фасад); сырлап ясалган ак капительле Төньяк фасадның ишек йөзлеге; фасадларның колористик чишелеше.	 8 нче рәсем. Пилястрының тәмамлануы 9-10 нчы рәсемнәр. Дүртлек кәрнизләрен бизәү 11 нче рәсем. Икенче катның тәрәзә уемы 12 нче рәсем. Тәрәзә уемы. Йөзлекләрне профильле кирпечләрдән рамка

		рәвешендә бизәү 13 нче рәсем. Өчпочмаклы сандрик 14 нче рәсем. Беренче кат дәрәҗәсендә тәрәзә уемнары 15 нче рәсем. Төньяк һәм көньяк фасадларның сигез почмаклы тәрәзәләре

		 16 нчы рәсем. Төп ишекнең тимер ишеге (көнбатыш фасад) 17 нче рәсем. Уеп ясалган ак капительле төньяк фасадның ишек йөзлеге	

		 18 нче рәсем. Фасадларның колористик чишелеше
5.	Интерьерларны декоратив бизәү: лепнина, декоратив тартмалар, кәрнизләр; тәрәзә һәм ишек уемнарын рамлаштыру; храм белән аш бүлмәсе арасында аркалы төгәлләүләр; канельле пилястралар белән фланкалаштырылган уемнар; храм гөмбәзенең профильле тартмалардан ясалган сигез кырлы розеткасы, почмакларында керубимнәр сурәтләнгән; чиркәү идәннәре метлах плиткасыннан сигез кырлы һәм квадрат формада (фрагментар рәвештә сакланган); монументаль сәнгать элементлары һәм декоратив рәсем сәнгате (рәсем сәнгате техникасы, нигез штукатур катлам рәвешендә); гыйбадәтханә гөмбәзе астындагы паникадило астындагы асылма, сигез кырлы розеткага өч расчалка белән беркетелгән, чүкеп ясалган, алтынланган дүрт яфраклы челтәрле элементлар белән бизәлгән, күп яруслы урнашуы булган; биш яруслы иконостасның нигезе (сөяге) һәм башындагы агач тәре фрагментлары.	 20 нче рәсем. Лепнина, декоратив тарттырмалар, кәрнизләр 21 нче рәсем. Лепнина, декоратив тарттырмалар, кәрнизләр

		 22 нче рәсем. Интерьерларның тәрәзә һәм ишек уемнарын рамлаштыру 23 нче рәсем. Гыйбадәтханә һәм аш бүлмәсе арасындагы аркалы тәмамланулар

		 24 нче рәсем. Канельләштерелгән пилястралар белән кырыйланган уемнар 25 нче рәсем. Почмакларында керубимнәр сурәтләнгән профильле тартмалардан гыйбадәтханә гөмбәзенең сигез яклы розеткасы 26 нчы рәсем. Чиркәүнең идәннәре сигез кырлы һәм квадрат формадагы метлах плиткасыннан

		 27 нче рәсем. Монументаль сәнгать элементлары һәм декоратив рәсем сәнгате 28 нче рәсем. Монументаль сәнгать элементлары һәм декоратив рәсем сәнгате 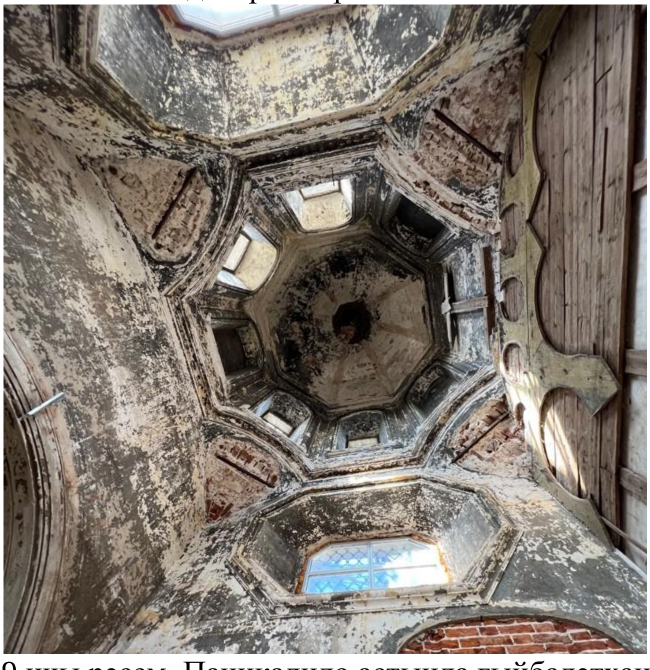 29 нчы рәсем. Паникадило астында гыйбадәтханә гөмбәзе астындагы асма

		 30 нчы рәсем. Сигез кырлы розетка 31 нче рәсем. Биш яруслы иконостасның нигезе (остовасы) һәм түбәдәге агач тәре фрагментлары
6.	Капиталь диварлар һәм конструктив элементлар: кирпеч диварлар һәм бутлы фундаментлар; кирпеч гөмбәз һәм гөмбәз рәвешендәге япмалар конструкциясе.	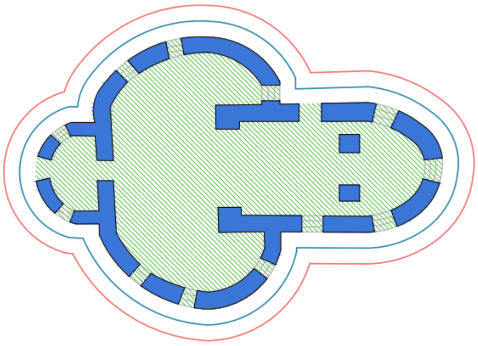 Шартлы билгеләр: — күләм-киңлек структурасы: дүртпочмаклы сигезпочмак тибындагы бер яруслы гыйбадәтханә, планында катлаулы кәкре сызык формасында, гыйбадәтханәнең көнчыгыш өлешендә өч яфраклы аз гына ачыкланган апсида формасы, көньяк һәм Төньяк якларында ярымтүгәрәк чикләр һәм аш бүлмәсе, көнбатыш ягында болдырның ярымтүгәрәк формасы — - фасадларның архитектур-сәнгати бизәлеше (барокко стилендә) - капиталь диварлар һәм конструктив элементлар: кирпеч диварлар һәм бутлы фундаментлар; кирпеч гөмбәзләр һәм гөмбәзләр рәвешендәге япмалар конструкциясе - интерьерларны декоратив бизәү 32 нче рәсем. Конструктив схема

Татарстан Республикасы
Мәдәни мирас
объектларын саклау
комитетының 2025 елның
6 нчы февралендәге 51-П
номерлы боерыгына
караган 5 нче кушымта

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кирилл-Белозерский чиркәве чаң манарасы», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының
сак предметы*

1. Шәһәр төзелеше характеристикалары: Каймар (биеклек доминантасы) авылының әйләнә-тирә табигый һәм мәдәни ландшафты структурасында урнашуы.

2. Манараның күләм-киңлек буенча дүрт катлы композициясе: планда өч өлешле турыпочмаклы: турыпочмаклы беренче ярус, планда квадрат икенче ярус, өченче һәм дүртенче яруслар планында сигез кырлы форма.

3. Түбә (башлар, төгәлләүләр): катлаулы кәкре сызык формасындагы гөмбәз рәвешендәге төгәлләнү һәм аның җиде метрлы биек шпиль астындагы нигезе; беренче ярусның төньяк һәм Көньяк өлешләрендәге өч кыеклы өслек материалы һәм конструкциясе.

4. Фасадларның архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче ярусның рустован пилястралары (калаклары) һәм өске ярусларның шома пилястралары; фасадларда профильле кирпечтән путалар, кәрнизләр; 1 нче ярус дәрәҗәсендәге тәрәзә уемнарының формасы һәм тутырылышы, агач колодалар ясап эшләнгән; 1 нче ярус дәрәҗәсендәге ишек уемнарының формасы һәм тутырылышы агач колодалар кору; өске ярусларның (3 нче һәм 4 нче) пилястрларын ак таштан уеп ясалган кирпечтән капительләр рәвешендә декоратив бизәү; 3 нче һәм 4 нче катларның тәрәзә төбе пространствосын профильле төгәл кирпечтән ярымбалясин рәвешендә бизәү; фасад өслегенең бизәлеше материалы һәм характеры, шул исәптән фасадларның колористик чишелеше.

5. Капиталь диварлар: тарихи кирпеч диварлар һәм бут нигезләре.

* Сак предметы комплекслы һәм фәнни тикшеренүләр, реставрация эшләре нәтиҗәләре буенча үзгәртелергә мөмкин.

Татарстан Республикасы, Биектау мунципаль районы, Каймары авылы, Чәчәкле урамы, 68 нче А йорт адресы буенча урнашкан «Кирилл-Белозерский чиркәве чаң манарасы», 1723 ел төбәк өчен әһәмиятле мәдәни мирас объектының сак предметы таблицасы

№	Сак предметы	Төп элементларны фотофиксацияләү/график материаллар
1.	Шәһәр төзелеше характеристикалары: Каймар (биеклек доминантасы) авылының әйләнә-тирә табигый һәм мәдәни ландшафты структурасында урнашуы.	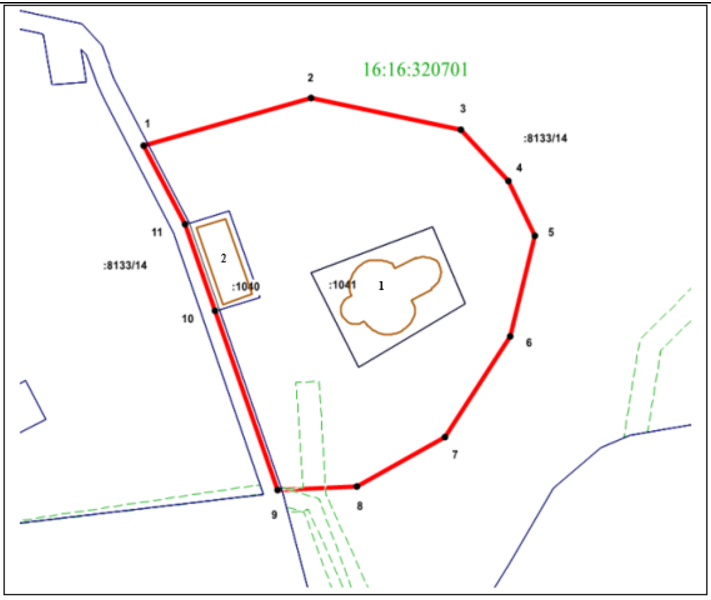 Шартлы билгеләр: - мәдәни мирас объекты 1. "Кирилл-Белозерский чиркәве", 1723 ел 2. «Кирилл-Белозерский чиркәвенең чаң манарасы", 1723 ел. 1 нче рәсем. Объектның урнашуы
2.	Манараның күләм-киңлек буенча дүрт катлы композициясе: планда өч өлешле турыпочмаклы: турыпочмаклы беренче ярус, планда квадрат икенче ярус, өченче һәм дүртенче яруслар планында сигез кырлы форма.	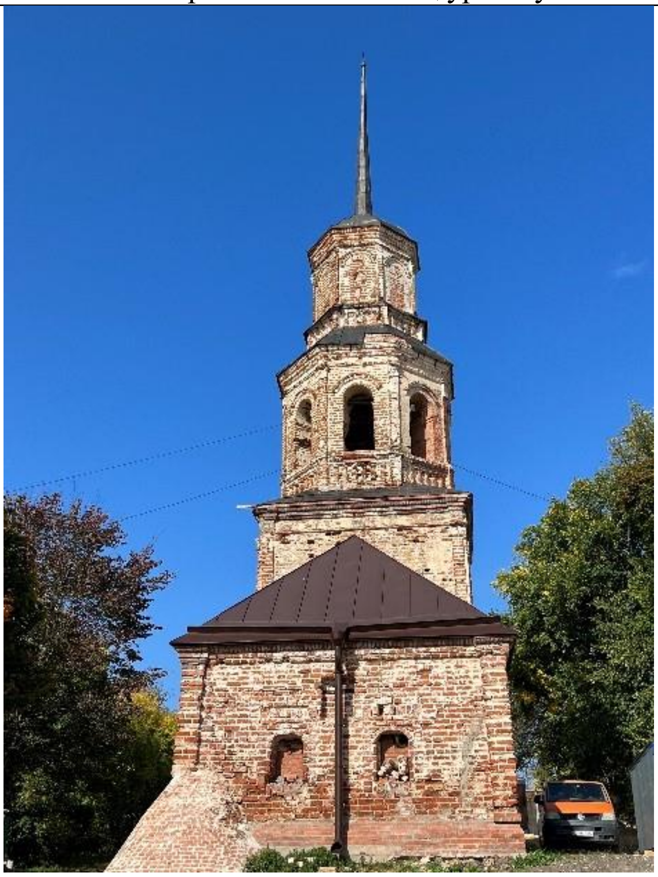 2 нче рәсем. Гомуми күренеш

3.	Түбә (башлар, төгәлләүләр): катлаулы кәкре сызык формасындагы гөмбәз рәвешендәге төгәлләнү һәм аның җиде метрлы биек шпиль астындагы нигезе; беренче ярусның төньяк һәм Көньяк өлешләрендәге өч кыеклы өслек материалы һәм конструкциясе.	 3 нче рәсем. Катлаулы кәкре сызык формасындагы гөмбәз рәвешендәге тәмамлау
4.	Фасадларның архитектур-сәнгати бизәлеше: беренче ярусның рустован пилястралары (калаклары) һәм өске ярусларның шома пилястралары; фасадларда профильле кирпечтән путалар, кәрнизләр; 1 нче ярус дәрәҗәсендәге тәрәзә уемнарының формасы һәм тутырылышы, агач колодалар ясап эшләнгән; 1 нче ярус дәрәҗәсендәге ишек уемнарының формасы һәм тутырылышы агач колодалар кору; өске ярусларның (3 нче һәм 4 нче) пилястрларын ак таштан уеп ясалган кирпечтән капительләр рәвешендә декоратив бизәү; 3 нче һәм 4 нче катларның тәрәзә төбе пространствосын профильле төгәл кирпечтән ярымбалясин рәвешендә бизәү; фасад өслегенең бизәлеше материалы һәм характеры, шул исәптән фасадларның колористик чишелеше.	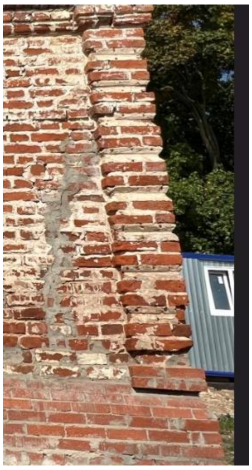 4-5 нче рәсемнәр. Беренче ярустагы рустован пилястралар (көрәкләр) һәм югары ярустагы шома пилястралар 6 нчы рәсем. Фасадларда профильле кирпечтән билбаулар, кәрнизләр 7 нче рәсем. 1 нче ярус дәрәҗәсендә агач колодалар ясап эшләнгән тәрәзә уемнарының формасы һәм тутырылышы

		 8 нче рәсем. 1 нче ярус дәрәҗәсендә ишек уемы 9 нчы рәсем. Декоратив бизәү югары ярусларның пилястрлары. Ярымбалясиннар рәте

		 10 нчы рәсем. Фасадларның колористик чишелеше
5.	Капиталь диварлар: тарихи кирпеч диварлар һәм бут нигезләре.	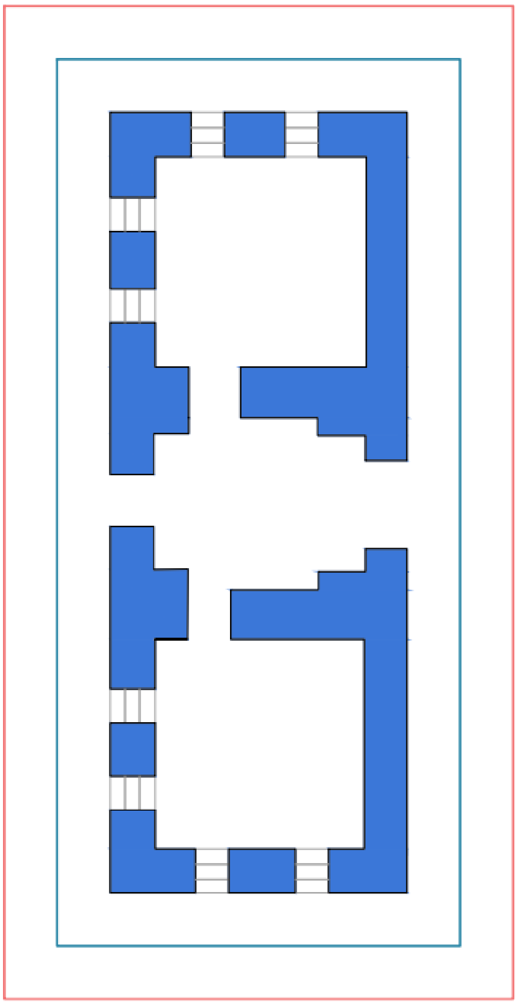 Шартлы билгеләр: - күләм-пространство структурасы - фасадларның архитектур-сәнгати бизәлеше (барокко стилендә) - капиталь диварлар: тарихи кирпеч диварлар һәм бут нигезләре 1 нче рәсем1. Конструктив схема